

[Weikop.]

vendt alle problemerne, indtil man er kommet til det resultat, som nu foreligger her i dag. Kommissionsforslaget følges jo for så vidt i ministerens forslag. Til trods for, at problemerne er endevendt, som tilfældet har været, må jeg alligevel mene, at der er god grund for folketinget til at give lovfor- slaget en så grundig behandling, at den næringslov, der bliver resultatet af udvalgs- behandlingen og forhandlingen her i tinget, bliver en lov, der virkelig kan være tilfreds- stillende mange år ud i fremtiden.

Nu skal lovforlaget jo ikke gennemføres i dette folketingsår, det skal genfremsættes i næste folketingsår. Derfor skal jeg nøjes med at gøre nogle få bemærkninger ved denne førstebehandling, selv om jeg også havde tænkt som grundlag for mine bemærk- ninger at komme med en historisk rede- gørelse. Men den ærede socialdemokratiske ordfører har jo gjort det på en sådan blen- dende måde, at jeg skal afstå fra at gå ham i bedene.

Det kan vel nok siges, som det også er sagt, at på adskillige punkter gøres admini- strationen lettere, og at man på afgørende punkter — dette må jo blive en gentagelse af det, der er sagt — bryder på afgørende vis med de principper, der er nedfældet i den nuværende næringslov. Jeg vil også gerne gøre den bemærkning, at efter for- slaget kan begge ægtefæller få næringsbrev, og det synes jeg er udmærket. Jeg har nu aldrig rigtig kunnet forstå, hvorfor en kone, når hendes mand havde næringsbrev og drev en eller anden handelsvirksomhed, ikke kunne få næringsbrev. Men det er altså noget, der rettes, ligestilling er jo et meget almindeligt krav også på andre områder, særlig på mange områder inden for erhvervs- livet og næringslivet. Man har også med rette krævet ligeret, som det tidligere er sagt her, i skattemæssig henseende.

Så mærkeligt det kan lyde, har de store detailvirksomheder, der er drevet som andelsforetagender og brugsforeninger, ikke hidtil skullet have næringsbrev. Nu rettes det, sådan at andelsforeninger i nærings- loven fuldstændig ligestilles med private virksomheder. Herved knæstettes en lige- stilling, som formentlig — her er jeg enig med det ærede medlem hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) — må føre til, at andelsfore-

tagender og brugsforeningsbutikker heller ikke på andre områder fritages for byrder, der pålægges det private erhvervsliv.

Adgangen til næringsbrevet søges lettet — det gøres lettere at erhverve det. Man kunne her føje til — jeg skal nu ikke komme meget ind på det — at det måske var endnu lettere, hvis man slet ikke havde noget, der hed næringsbrev. Men nu gøres det altså lettere, og de besværligheder, der nu er med at hitte ud af, hvilket næringsbrev og hvor mange den enkelte virksomhed skal have, forsvinder, ved at et næringsbrev efter lov- forslaget vil komme til at gælde handel, håndværk og industri. Det vil sige, at man i modsætning til, hvad tilfældet er nu, på ét næringsbrev kan drive handel, håndværk og industri. Det er en lettelse, der efter min mening ikke kommer til at skade nogen.

En langt større udvidelse i adgangen til at opnå næringsbrev sker efter lovforlaget ved udvidelsen af handlendes, håndværkeres og industridrivendes ret til fra 1970 at have flere detailudsalg i en kommune, hvilket som bekendt hidtil har været forbudt. Det er sagt, og det er jeg enig i, at dette spørgs- mål har været det mest omstridte. Når der i kommissionen har kunnet opnås enighed om opgivelse af et hævdvundet, jeg siger udtrykkeligt et hævdvundet princip, må det vel ses på baggrund af den udvikling, der er i retning af, at store udenlandske og hjemlige koncerner er ved at omforme også detailhandelen i Danmark.

Nu er tidspunktet ikke det rette til at komme ind på, hvem der er mest libera- listisk. Det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen mente, at VK-gruppen ikke var liberalister, at vi ikke højste liberalismens fane. Det kunne være fristende at svare herpå, men jeg skal indskrænke mig til at sige, at min erfaring fra arbejdet her i det høje ting igennem mange år har været, at var der noget, der var svært, så var det af få socialdemokraterne til at opgive re- striktioner. Igennem mange, mange år havde man det slagord: restriktioner skal ikke eksis- tere længere end nødvendigt. Desværre var det således, at det altid var nødvendigt. Man kan vel sige, at netop de restriktio- ner, som har eksisteret på andre områder, har ført til den afviklingsperiode, der fore- slås her. Man må betænke — og det ved jeg at det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen